

Fairfield, Nebraska

1994

Op een zonnige vrijdagmiddag begin mei belandde ik voor het eerst van mijn leven in de gevangenis. De school was even na drieën uitgegaan, en Pam, Luke en ik hadden de schoolbus laten vertrekken en waren met Red Christie in zijn Ford Bronco '79 naar onze favoriete ontmoetingsplek gereden.

De oude Langdon-meelfabriek was niet veel meer dan een verwaarloosde bouwval. Een roestig hek van draadgaas omgaf het terrein, waar sinds de jaren tachtig van de negentiende eeuw hele generaties uit Fairfield en omgeving hun boterham hadden verdiend. Twintig jaar geleden had de coöperatie een nieuwe meelfabriek aan de andere kant van de stad gebouwd, omdat modernisering van het oude gebouw onrendabel werd geacht. Ook slopen was te kostbaar, en dus hadden ze de oude fabriek gewoon laten staan en de poort afgesloten.

Afgelopen herfst hadden we de verboden verleiding van het oude gebouw, de enorme hallen en silo's groot als kerken, ontdekt. Nergens in Fairfield kon je zo ongestoord naar muziek luisteren, dansen, kletsen, roken en alcohol drinken. Waar het terrein aan de rivier grensde, hadden de jongens een gat in het hek geknipt, en zodoende konden we de gebouwen ongemerkt bereiken via de allang buiten bedrijf gestelde spoorrails.

Jerry, de enige van het groepje die niet meer naar school ging, wachtte ons die middag al op toen we ons door het gat in het hek wurmden. Hij was zo'n beetje de aanvoerder van de klik. Hij was de zoon van Tom Brannigan, een roodharige Ier die door de welgestelde kringen van Fairfield met de nek werd aangekeken, omdat hij tot het plebs behoorde. Net als zijn vader werkte Jerry bij de beton-

fabriek Fairfield Ready Mix, en zijn moeder bestierde in haar eentje het piepkleine boerderijtje, dat de naam nauwelijks verdiende, en werkte zich bijna dood op het stukje land. Als kind was me nooit opgevallen hoe schamel hun onderkomen was, want Tom Brannigan was een onderhoudende en vrolijke kerel, als hij tenminste niet had gedronken. Na een biertje of vijf werd hij chagrijnig, na nog een paar ging hij ruzie zoeken en kon je hem beter mijden.

Jerry was de oudste van zes kinderen, en na de vierde klas van de *high school* moest hij van school om geld te verdienen. Dat was bitter voor hem geweest, want hij was veel intelligenter dan de andere jongens, loste moeiteloos ingewikkelde rekensommen op en was ongewoon belezen voor zijn leeftijd. Al vanaf mijn achtste of negende had ik heimelijk een oogje op hem en voor mij stond het als een paal boven water dat ik op een dag met hem zou trouwen. Jerry had het rode haar van zijn vader en was net zo impulsief en wild als hij, maar had diens Ierse vrolijkheid niet geërfd. Hij beklagde zich over zijn lot en was vaak uit zijn humeur, maar ik bewonderde hem onvoorwaardelijk. In mijn ogen was hij een held en hoewel hij er nooit iets van had laten blijken, was ik ervan overtuigd dat er achter zijn harde bolster een sympathieke, royale en meelevende jongen schuilging. Jerry aanbad zijn moeder en haatte zijn vader, en de mensen uit Fairfield haatte hij al even erg. Ook de anderen uit onze groep waren afkomstig uit gezinnen die mijn moeder met de haar typerende arrogantie als ‘gespuis’ betitelde. Dat liet me koud. Tegen het uitdrukkelijke verbod van mijn ouders in zocht ik Jerry, Red, Ronnie, Sandy, Luke en Karla regelmatig op in de oude meelfabriek. In Fairfield verveelden we ons dood en we waren het er allemaal over eens dat de beste straat hier de weg was die de stad uit liep. Allemaal wachtten we met smart op de dag dat we oud genoeg zouden zijn om Fairfield en Nebraska achter ons te laten.

Jerry had bier en nieuwe batterijen voor onze cd-speler meegenomen. Die middag maakte hij zich vreselijk druk, en geduldig hoorden we aan hoe hij aan één stuk door lucht gaf aan zijn opgekropte

frustratie. Achtereenvolgens foeterde hij op zijn chef, die hij een bekrompen idioot vond (waarin hij niet helemaal ongelijk had), op zijn geestelijk minder bedeelde collega's (waarin hij helemaal gelijk had), op zijn vader, de mensen uit Fairfield, de politie, de gouverneur en de president.

Zoals gewoonlijk luisterden we maar met één oor, en wachtten tot hij stoom had afgeblazen en weer voor rede vatbaar was. Daarna smeedden we onze gemeenschappelijke toekomstplannen, luisterden naar muziek, dronken lauwe Keystone Light en maakten grappen over de mensen op school en in de stad, op wie we neerkeken.

Na een halfuur was Jerry eindelijk uitgeraasd. Hij liet zich op de met meelstof overdekte bank vallen, die we in een van de vroegere kantoren hadden ontdekt en naar de grote hal hadden gesjouwd, en verzonk in somber gepeins, waaruit hij af en toe ontwaakte om een cynische opmerking te maken.

'Man, wat heb je weer een rotbui,' zei Karla kwaad, nadat Jerry haar voor de zoveelste keer van repliek had gediend.

'Jij zit toch alleen maar uit je nek te kletsen,' zei hij geïrriteerd.

'Jij niet dan?' Haar ogen schoten vuur, maar voor het tot ruzie kon komen, zette Red de cd-speler harder.

Jerry schonk me een van zijn zeldzame glimlachjes toen ik met Whitney Houston meezong, en mijn hart sloeg over van geluk. Hij hield van Bruce Springsteen, Huey Lewis en John Cougar Mellencamp en beweerde altijd dat hij de rotzooi van de huidige hitlijsten alleen kon verdragen als ik meezong. Ook de anderen vonden dat ik een geweldige stem had en de akoestiek in de grote hal van de fabriek was gewoon grandioos. Ik sloot mijn ogen, zong uit volle borst en stelde me voor dat ik op het podium van Madison Square Garden in New York City voor een uitverkochte zaal stond.

'De smerissen!' riep Luke, die bij een van de bijna ondoorzichtige ramen zat, opeens en hij sprong op.

'Shit!' vloekte Jerry en hij zette de muziek uit en schudde aan mijn schouder. Ik had een paar seconden nodig om in de realiteit terug te keren en begreep pas wat er aan de hand was toen de poort kner-

send openzwaaide en de sterke arm van Fairfield in de persoon van sheriff Lucas Cyrus Benton met de patrouillewagen door het meelstof schoot. Bij wijze van versterking had hij zijn hele politiemacht op de been gebracht: alle vier de politieauto's die Madison County rijk was reden achter hem aan.

'Wegwezen!' schreeuwde Jerry en we renden er meteen vandoor, terwijl de agenten zich uit hun auto's hesen. Wij kenden de weg in de oude meelfabriek, er waren een paar ontsnappingsroutes die we voor de zekerheid al een tijdje geleden hadden uitgezet. Achter ons schreeuwde sheriff Benton moord en brand en hij stuurde zijn jongere en slankere collega's vooruit om ons in de kraag te grijpen.

Hoewel mijn hart tekeering, moest ik lachen. Ik was nog nooit met de politie in aanraking geweest en kende die alleen als vriend en helper, en daarom vond ik de situatie nogal lachwekkend: zeven bewapende politiemannen renden hijgend met grimmige vastberadenheid achter een paar onschuldige jongeren aan, alsof ze een horde gevaarlijke bankrovers op de hielen zaten. Pam en ik wrongen ons giechelend door een nauwe ventilatiekoker en klommen door de schacht omhoog naar het dak van het hoofdgebouw. Daar hadden we een mooi uitzicht en zagen met groeiende verbijstering hoe twee agenten Red en Jerry overweldigden. Ze werkten de jongens tegen de grond en deden hen handboeien om. Pas toen begrepen we dat het voor Benton geen grapje was, maar bittere ernst. We lachten niet meer.

'Shit, Sheridan!' Pam staarde me met grote angstogen aan. 'Hoe komen we hier weg? Mijn pa vermoordt me als de smerissen bij ons opduiken!'

Bentons mensen hadden de meelfabriek omsingeld. Ze voerden ons een voor een af, Pam en ik waren de enigen die ze nog niet te pakken hadden gekregen. Ik dacht koortsachtig na over een manier om te vluchten. Het leek me het beste om ons zolang ergens te verstoppen, tot de politiemannen het voor gezien hielden en vertrokken. Ik trok Pam weg van de reling, maar het was te laat, ze hadden ons gezien.

‘Daarboven zijn er nog een paar!’ riep iemand en het volgende moment kraakte sheriff Bentons stem door de megafoon.

‘Kom naar beneden! Direct! We krijgen jullie toch wel, dus haal geen ongein uit!’

Pams vader was streng, dat wist ik. Maar vergeleken met mijn ouders was hij de goedheid zelve. Mij stond iets veel ergers te wachten dan Pam en ik peinsde er domweg niet over me te laten vangen en te laten thuisbrengen.

‘Kom,’ siste ik, maar Pam schudde mijn hand af en bleef staan – uit lafheid, of misschien was het gezond verstand. Dus rende ik er meteen vandoor. Ik maakte een goede kans, want ik kende de fabriek op mijn duimpje. Twee agenten kwamen de roestige metalen trap op, eentje greep Pam bij de arm, de ander kwam achter mij aan.

‘Staan blijven, meisje!’ riep hij.

Geen sprake van. Watervlug rende ik naar de schacht aan de andere kant van het gebouw, waardoor vroeger het graan naar het molenwerk was gegaan. Er was geen molen meer, maar wel een kans om te ontsnappen. Ik hoorde de voetstappen van de man en zijn gehijg achter me en waagde een blik over mijn schouder. Tot mijn schrik zag ik dat de politieman me snel inhaalde en nog maar een paar meter achter me was. De bovenste verdieping van de meelfabriek was verraderlijk. Overal loerden onder het stof en het puin van de bouwvallige muren gaten in de vloer. Opeens weerklonk er een doordringende gil en was mijn hardnekkige achtervolger verdwenen.

Dit was niet leuk meer. Het zweet brak me aan alle kanten uit, mijn hart bonsde van angst, maar ik liep door. Beneden klonk een loeiende politiesirene, de sheriff schreeuwde iets door zijn megafoon. Ik had de roestige transportschacht bereikt, klom erin en klauterde vijf of zes meter langs de gammele constructie naar beneden. Mijn spijkerbroek scheurde bij mijn knie. Beneden in de hal verschenen drie, vier mannen, veel eerder dan ik had verwacht. Terwijl ik over de oude, poreuze lopende banden naar de uitgang van de fabriek rende, volgden ze me en kwamen gevaarlijk snel dichterbij.

Eindelijk was ik in de frisse lucht! Ik knipperde een paar seconden tegen het felle zonlicht, van links kwam een surveillancewagen met sirene en zwaailicht op het dak, met een tweede erachteraan, achter me naderden mijn hijgende achtervolgers. Overmoedig sprong ik drie meter de diepte in, negeerde de pijn toen ik mijn enkel verzwikte en rende zo snel ik kon zigzag over het fabrieksterrein, waarop het onkruid hoog was opgeschoten door het beton.

De surveillancewagens gaven vol gas. Als bij toverslag stond er opeens een agent voor me. Twee meter voor het reddende gat in het gaas van het hek gaf hij me zo'n harde duw dat ik mijn evenwicht verloor en viel. Het volgende moment waren ze boven me, drie volwassen mannen, ziedend van woede. Ik trapte en sloeg naar hen, maar ze waren sterker, duwden mijn armen naar achteren, handboeien klikten om mijn polsen. Ik lag op de grond, mijn wang tegen het hete beton gedrukt, en hapte naar lucht.

‘En wie hebben we daar?’ knauwde de sheriff, die de eigenaardige gewoonte had zijn mond niet helemaal open te doen als hij sprak. Met zijn spiegelende zonnebril en witte Stetson zag hij er vervaarlijk uit. Hij ging wijdbeens voor me staan, zwaaide dreigend met zijn gummiknuppel en draaide me met de punt van zijn schoen om. Twee agenten trokken me overeind.

‘Nee maar!’ Sheriff Benton zette zijn zonnebril af en staarde me met zijn kleine varkensoogjes boosaardig aan. ‘Als dat de kleine Grant niet is! Hoe kan je je ouders zo te schande maken, dat je met dit tuig rondhangt?’

‘Wat gaat u dat aan?’ siste ik woedend.

‘Breng haar naar de andere meelratjes,’ beval hij zijn mensen, die me ruw voor zich uit duwden.

‘Waarom maakt u er zo'n halszaak van dat we hier een beetje naar muziek luisteren?’ schreeuwde ik de sheriff kwaad achterna.

Voor het eerst in mijn leven zag ik politiemensen met andere ogen: niet als helper en beschermer, maar als onderdrukker. Sheriff Benton bleef stokstijf staan en draaide zich om.

‘Pas op je woorden, jongedame.’ Hij liet zijn gummiknuppel on-

zacht op mijn sleutelbeen neergekomen. ‘Verzet tegen het openbaar gezag is een ernstige zaak. Net als het onbevoegd betreden van privé-terrein. Bovendien mag je God bidden dat mijn collega zich niet serieus heeft bezeerd toen hij door de vloer is gezakt. Want anders heb je ook nog mishandeling aan je broek hangen. Heb je dat goed begrepen?’

Ik zweeg koppig. De andere agenten kwamen dichterbij en vormden een dreigende kring om ons heen.

‘Of je dat hebt begrepen!’ herhaalde sheriff Benton.

‘Ik heb alleen begrepen dat u ons treitert,’ antwoordde ik stug. ‘We hebben toch alleen maar naar muziek geluisterd. Bent u nooit jong geweest?’

‘Jullie hebben bier gedronken en gerookt!’ brulde de sheriff nu. Zijn opgezette gezicht was hoogrood, zijn onderkin trilde. ‘In een gebouw dat wegens instortingsgevaar al jaren is afgesloten! Dat is verboden! Van treiteren is geen sprake! Als je hem niet was gesmeerd maar meteen braaf was meegegaan, zou ik het misschien bij een waarschuwing hebben gelaten. Maar nu kom je mee en ga je de bak in.’

Hij draaide zich om.

‘Zo,’ riep hij luid. ‘En nu is het uit met het geduvel. Breng het schoem naar het bureau. Juffrouw Grant rijdt met mij mee!’

Opeens bleek ik buiten de wet te staan en ondervond aan den lijve hoe vernederend het was om aan de willekeur en de hoon van iemand als sheriff Benton te zijn overgeleverd. Op dat moment begreep ik de liedjes van Bruce Springsteen en Jerry’s machteloze woe-de pas goed. Tandenknaarsend schikte ik me in mijn lot.

Fairfield was een stadje van zo’n vijftienhonderd inwoners – als je de omliggende farms en boerderijen meetelde – in de zogenaamde maisgordel van de Verenigde Staten, in het noordoosten van de staat Nebraska, en in onze ogen een van de saaiste plekken ter wereld. Er was een methodistische kerk (wie geen methodist was, moest naar Madison als hij naar de kerk wilde), een landbouwwin-

kel, twee benzinstations, een bioscoop, een paar kroegen, de Big Dipper-drive-in en natuurlijk de Farmers Co-op, de Fairfield Ready-Mix-betonfabriek, het 'stadion', waar American football-wedstrijden en andere sportevenementen werden gehouden, de nieuwe meelfabriek en diverse garages voor landbouwmachines, want in Fairfield leefde iedereen direct of indirect van de landbouw.

Het culturele en sociale leven werd voornamelijk door de kerk bepaald. Ook de kleuter- en basisschool waren aan de kerk verbonden, die eveneens de weinige uiterst bescheiden recreatiemogelijkheden had gecreëerd die er in Fairfield voor jongeren waren, afgezien van de schoolsport. Na de zesde klas moesten alle kinderen naar het zesendertig kilometer verderop gelegen Madison als ze naar de Junior en vervolgens naar de Senior High School wilden. Maar sommige jongeren gingen eerder van school om geld te verdienen. Als ze geluk hadden vonden ze een baan in de buurt, en als ze nog meer geluk hadden, eentje die ze de kans bood uit Nebraska te vertrekken. In dit verlaten land aan de rand en toch midden in het hart van Amerika leek honderd jaar geleden de tijd stil te zijn blijven staan, en in Fairfield kende iedereen elkaar; familiegeheimen bestonden er niet. Dat dacht ik tenminste.

Door een tragische speling van het lot was ik in Fairfield beland. Ik was nauwelijks drie jaar toen mijn ouders bij een ongeluk om het leven kwamen en ik door Vernon en Rachel Grant werd geadopteerd. Ik had het slechter kunnen treffen. De familie Grant was in heel Nebraska bekend en stond in hoog aanzien, want de stamvader van mijn pleegvader was honderdvijftig jaar geleden, lang voordat Nebraska tot het grondgebied van de Verenigde Staten behoorde, een van de eerste blanke kolonisten in de streek geweest. Nadat zijn eerste vrouw was overleden, was hij met een Sioux getrouwd, en de Grants hadden in alle generaties op goede voet gestaan met de oorspronkelijke indiaanse bewoners.

Mijn pleegvader Vernon Grant was een grote, knappe man, nadenkend en zwijgzaam, altijd omgeven door een geheimzinnig aura

van zwaarmoedigheid. Hij werkte van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat op de miljoenen hectare land van de Willow Creek Farm; zijn weinige vrije uren bracht hij door aan zijn concertvleugel in de bibliotheek of lezend in zijn werkkamer. Op zondag reed hij mee naar de kerk, maar het is me nooit duidelijk geworden of hij nou gelovig was of niet. Hij zal het wel hebben gedaan omdat mijn pleegmoeder het van hem verwachtte. Ze stamde uit een streng methodistisch gezin; haar vader was rondtrekkend predikant geweest, voordat hij zich na een beroerte met zijn gezin in Fairfield had gevestigd en bij de Grants om onderdak had gevraagd. Haar gebrek aan humor zal wel aan haar strenge opvoeding hebben gelegen, net als haar pietluttigheid en ouderwetse opvattingen over moraal en discipline. Rachel Grant handelde niet alleen met vaste hand de zaken van de Willow Creek Farm af, maar ze bestierde ook het huishouden, voedde vijf kinderen op en bekleedde bovendien in elk sociaal of kerkelijk comité van de stad een of andere leidende functie. Zij voelde zich verplicht aan de naam Grant en de geschiedenis erachter. Mijn pleegmoeder was geen onaantrekkelijke vrouw, maar ze hechtte niet veel belang aan uiterlijkheden zoals modieuze kleding, sieraden of een elegant kapsel. Zolang ik me kon heugen droeg ze haar haar in een streng knotje in haar nek en gaf ze de voorkeur aan praktische kleren.

In het huwelijk van mijn pleegouders speelde de liefde blijkbaar geen hoofdrol; ik heb hen nooit op een teder gebaar kunnen betrappen. Hun gesprekken gingen alleen over de praktische kant van het leven op zo'n gigantische farm als de Willow Creek. Ik had vier broers, van wie de jongste, Esra, een nakomertje was en maar één jaar ouder was dan ik. Malachy, Hiram en Joseph waren even groot, knap en zwijgzaam als hun vader, en hoewel ze van kindsbeen af wisten dat Malachy volgens de traditie in Nebraska op een dag de farm zou erven, beulden Hiram en Joseph zich net zo hard af als hij. Maar Esra was heel anders, zowel wat uiterlijk als wat karakter betrof. Hij was blond en grofgebouwd, vertoonde uitgesproken boosaardige trekjes en voelde zich principieel tekortgedaan en ge-

minacht, hoewel hij in tegenstelling tot mijn andere broers lui was. Esra vond het leuk mensen tegen elkaar op te zetten en hij kon alleen hartelijk lachen als iemand in zijn aanwezigheid iets naars overkwam.

Ik paste net zo min in het gezin van de Grants als een ijsbeer in de woestijn. De lieve God had me een hartstochtelijk temperament, een sterke vrijheidsdrang en humor geschonken, plus muzikaliteit en een wilde fantasie. In mijn moeders ogen waren dat nutteloze talenten. Ze gaf me een strenge opvoeding en goedschiks of kwaadschiks leerde ik me aan het gezin aan te passen, al had ik daar soms moeite mee. Soms merkte ik dat ze kritisch naar me keek en ik was er heimelijk van overtuigd dat ze meer dan eens wenste dat ze een ander kind had geadopteerd. Al op mijn vijfde viel ik op tussen de bonkige kinderen van de Elementary School, en het verschil werd alleen maar groter naarmate ik ouder werd.

Als kind hield ik ervan met mijn vader door de natuur te zwerven. Ik leerde de bomen en planten, de jaargetijden en de dieren kennen; ik kon al jong zwemmen en paardrijden, schieten en op de tractor rijden, en omdat ik nieuwsgieriger en handiger was dan mijn broers, was ik ze altijd een slag voor, wat ze met uitzondering van Esra goedmoedig en zonder jaloezie accepteerden.

In mijn kinderjaren leidde ik een regelmatig bestaan, maar ik was niet ongelukkig. Het leven op een farm die achttien kilometer van het dichtstbijzijnde gehucht vandaan lag, bracht met zich mee dat ik geen echte vriendinnen had, maar van jongs af gaf ik toch al de voorkeur aan mannelijk gezelschap. Op mijn twaalfde verjaardag kreeg ik een paard. Waysider was een prachtige gele izabel met aparte, goudbruine ogen, een mix tussen een Quarterhorse en een Lusitano, en het snelste paard van de boerderij. De hele tijd trainde ik het voor wedstrijden, maar nadat Malachy mij en mijn paard een paar keer naar concoursen in de buurt had gereden, verloor hij de belangstelling. Machines fascineerden hem meer dan paarden.

Al voor ik naar school ging, kon ik lezen en schrijven en verslond elk boek dat ik in handen kreeg, zodat mijn vader de lite-

ratuur in onze omvangrijke bibliotheek op aandringen van mijn moeder naar de bovenste planken verbande, omdat ze die aanstootgevend vond. Natuurlijk liet ik me daardoor niet ontmoedigen en al op mijn twaalfde las ik *Gejaagd door de wind*, *Ten oosten van Eden*, *De druiven der gramschap*, *Een blik in Cannery Row* en andere werken, die mijn toch al levendige fantasie regelmatig op hol deden slaan. Bij mijn moeder en broers, die geen andere lectuur kenden dan het kerkblaadje, de landbouwkrant of pretentieloze stuiversromans, stuitte ik op compleet onbegrip wanneer ik over de fictieve personages praatte alsof het vrienden of bekenden waren. Mijn vader grijnsde soms besmuikt als *Mom* Caleb Trask aanzag voor de kassamedewerker van de Farmers Co-op of Scarlett O'Hara voor een schoolvriendinnetje hield, en al in die tijd kwam het vermoeden bij me op dat er achter *Dads* gesloten gezicht meer schuilging dan hij liet blijken. Even zonderling als mijn leeshonger vond mijn moeder mijn liefde voor muziek. Ik kende alle sentimentele countryliedjes die de godganse dag op de lokale radio werden gedraaid vanbuiten, en zo nu en dan gaf ik voorstellingen voor onze arbeiders in het knechtenhuis waarvoor ik daverend applaus kreeg, waarna ik als een prima ballerina een waardige buiging maakte. John White Horse, de indiaanse boerenknecht, begeleidde me op viool of mondharmonica en beweerde dat ik op een dag een geweldige zangeres zou zijn. In gedachten zag ik mezelf al op de grootste podia ter wereld staan, maar Mom zorgde er regelmatig voor dat ik na zo'n hoge vlucht onzacht met mijn neus op de harde feiten werd gedrukt door me aan mijn huishoudelijke plichten te herinneren. Ze was niet blij met mijn optredens als zangeres omdat ze het onbetamelijk vond zich zo voor mannen te kijk te zetten, maar Dad liet het stilzwijgend toe, net als mijn strooptochten naar de bovenste planken van zijn bibliotheek. Hij deed alsof hij het niet merkte, en pas veel later hoorde ik dat hij al die jaren van mijn activiteiten had geweten en me geamuseerd had gadegeslagen. Vaak liet hij zelfs de ladder staan, waardoor ik hem een tijdlang voor onnozel heb versleten.

Het vaste personeel van de farm bestond uit ongeveer twintig

mensen: afgezien van ons gezin waren het Martha Soerensen, die de scepter zwaaide over het huis en de keuken, en voorman George Mills met zijn vrouw Lucie, die weliswaar een simpele ziel was, maar net zo vlijtig als vruchtbaar. In twintig jaar had ze tien zonen gebaard, van wie er nog acht in leven waren, en in de opzichters-huisjes was altijd een hoop aan de hand. De jongsten – Jim, Bob en Fred – waren een paar jaar ouder dan Esra en ik, vriendelijk en met de geestelijke traagheid die in deze streek veel voorkwam. De oudsten werkten voor een deel op de Willow Creek, maar een paar waren vertrokken.

John White Horse was een Sioux van onbestemde leeftijd van de Lakota-stam, wiens vader met Dads vader John Lucas Grant was opgegroeid. Hij was met Mary-Jane getrouwd, een half-indiaanse vrouw. Haar spannende levensgeschiedenis kende ik dankzij Martha, want er werd nooit openlijk over gesproken. John Lucas' oudere broer Sherman Grant, Dads oom dus, had tot zijn spectaculaire dood als een absolute vorst over Madison County geheerst; zijn verlangen naar jonge meisjes was onverzadigbaar geweest. Hij was nooit getrouwd, maar had op zijn manier voor een ware bevolkings-explosie gezorgd door allerlei buitenechtelijke kinderen in Fairfield en omstreken achter te laten. Bijzonder delicaat was het feit dat hij de toentertijd net zestien jaar oude Mary-Jane Walker en haar achttienjarige zus Sarah-Ann vlak na elkaar zwanger had gemaakt – ze kregen hun kinderen Nicholas en Dorothy bijna tegelijk. Sarah-Ann was later getrouwd met Allister Woodward, de vlijtige bedrijfsleider van de Farmers Co-op, en had nog een paar kinderen gekregen; hun onwettige dochter Dorothy was na haar studie naar Fairfield teruggekomen om les te geven op de Madison Junior High School en met sheriff Benton te trouwen. Dan waren er nog Sven Bengtson en zijn vrouw Rhonda, en Lyle Patchett, Walter Morrisson en Hank Koenig. Die woonden in het knechtenhuis, werkten hard en waren betrouwbaar; ze gingen 's zondags naar de kerk, maar reden daarna naar de Strip Club in Madison of naar een café, zoals ongetrouwde mannen dat nu eenmaal doen. In de kassen waar groente en sla

werd verbouwd, werkten veel vrouwen uit Fairfield en omgeving, en in de oogsttijd nam Dad bovendien een groot aantal seizoenarbeiders in dienst om alle voorkomende werkzaamheden te verrichten.

In deze microkosmos was ik het enige meisje onder mannen, iets waar ik me niet werkelijk van bewust was. Ik mocht iedereen en groeide op in de veronderstelling dat iedereen mij mocht – afgezien van Mom, die als ze zich aan mij ergerde, niet onder stoelen of banken stak dat ze mij een nutteloos stuk onkruid met onzalige genen vond.

Op de farm diende ik mijn plichten te vervullen, maar ondanks de boeken uit Dads bibliotheek verveelde ik me dood. Mijn Mom had niets op met televisie en stond mijn broers hooguit toe een keertje naar football te kijken, iets wat me niet echt kon boeien. De school vond ik gruwelijk saai, want de leraren waren hun leerlingen intellectueel nauwelijks de baas. Ik gaf me geregeld over aan dagdromen. Vooral als ik me weer eens onheus door mijn moeder bejegend voelde, stelde ik me voor dat mijn echte ouders nog leefden en ik hen toevallig terugvond. In mijn verbeelding zag ik een prachtig kasteel met een groot park, waar ze woonden en op me wachtten. In andere dromen was ik een beroemde zangeres die in alle landen ter wereld in de grootste hallen en stadions optrad. Ik wilde dat ik op een andere plek was, waar iets te beleven viel. Natuurlijk duurde het niet lang of ik trok op met de mensen die net zo erg met verveling en troosteloosheid te kampen hadden als ik, en dus verdreven we de tijd in de meelfabriek door ons voor te stellen wat we zouden doen als we eenmaal uit Fairfield waren ontsnapt.

Sheriff Benton en zijn mannen escorteerden ons triomfantelijk naar het Sheriffs Office op Main Street. Hij sloot ons op in twee cellen – de meisjes in de ene, die jongens in de andere. Tot dan toe was ik alleen woedend geweest over de onheuse bejegening, maar de tralies ontvonden me snel. Ik realiseerde me dat ik echt iets ergs had gedaan. Niet alleen had ik het uitdrukkelijke verbod van mijn vader genegeerd door met Jerry en de rest van de club om te gaan,

nee, ik was voor de politie gevlucht en een van de agenten was vanwege mij zo ernstig gewond geraakt dat hij naar het ziekenhuis in Madison moest.

Een uur later was mijn vader er. Ik zag met een van angst bonkend hart en vochtige handpalmen hoe hij met sheriff Benton praatte. Zijn gezicht was ondoorgrondelijk, hij liet niets van zijn woede blijken, maar toen hij samen met de sheriff naar mijn cel kwam, sloeg ik mijn ogen neer, omdat ik zijn blik niet kon doorstaan.

‘Kom mee, Sheridan,’ zei hij alleen.

Ik trilde over mijn hele lijf en bleef tussen Pam en Karla zitten.

‘Ga maar liever,’ fluisterde Karla en ze stootte me met haar elleboog aan. ‘Je maakt het alleen maar erger.’

Wat wist zij ervan! Waarschijnlijk zouden haar ouders, net als die van Jerry, niet eens merken dat ze niet thuiskwam. In het gat waar ik woonde, dat vergeven was van bekrompen zedenprekers, was mijn vader verreweg het strengste in de leer, dat was algemeen bekend. Ik stond met knikkende knieën op.

‘Kijk me aan,’ zei mijn vader.

Ik keek voorzichtig op. De klap kwam zo onverwacht dat mijn adem stokte. Ongelovig staarde ik mijn vader aan en drukte mijn hand tegen mijn brandende wang. Hij had me nog nooit geslagen, zelfs niet toen ik met de tractor brandhout had gemaakt van de muur van de grote schuur, omdat ik had vergeten hem in zijn vrij te zetten. Hij had me niet geslagen toen ik was betrapt op spijbelen, en niet toen ik op mijn veertiende stiekem in de auto had gereden, maar nu had hij me wél geslagen en nog wel in het bijzijn van de sheriff en mijn vrienden, en daarvoor haatte ik hem uit het diepst van mijn hart. Ik haatte het zo te worden vernederd, en ik haatte de manier waarop mijn vader me afvoerde alsof ik een bank had overvallen.

Hij omklemde mijn pols zo stevig als een bankschroef en trok me dwars door het bureau van de sheriff, die zelfgenoegzaam grijnsde. Met opgeheven hoofd en verblind door tranen liep ik naast mijn vader de traptreden af en naar zijn auto. Allang had in Fairfield het

bericht de ronde gedaan van wat er zich in de meelfabriek had afgespeeld, en voor het politiebureau verzamelden de eerste omstanders zich al.

‘U doet me pijn,’ klaagde ik, maar hij reageerde niet.

‘Stap in.’

Eindelijk liet hij me los. Een paar seconden speelde ik met de gedachte gewoon weg te rennen. Tweeëntwintig kilometer naar het oosten, op Highway 81, kwamen vrachtwagens langs, en eentje zou me ongetwijfeld meenemen. Waarheen dan ook, snel weg van hier.

‘Instappen, heb ik gezegd,’ herhaalde hij.

Nukkig gehoorzaamde ik, zonder hem aan te kijken. Een paar kilometer reden we zwijgend verder, tot mijn vader eindelijk zijn mond open deed.

‘Ik heb nog nooit een van mijn kinderen uit een gevangeniscel moeten halen,’ zei hij zonder zijn blik van de weg af te halen. ‘Je kunt je niet voorstellen hoe mateloos teleurgesteld ik in je ben. Hoe kom je erbij je met dat gespuis af te geven?’

Ik staaarde uit het raam.

‘Ik heb je wat gevraagd!’ Zijn stem klonk eerder gedeprimeerd dan woedend, en om een of andere reden ergerde me dat nog meer.

‘Dat zijn mijn vrienden,’ antwoordde ik heftig. Ik zou het liefst tegen hem hebben geschreeuwd, maar ik had geen zin in een tweede oorvijg. ‘We hebben alleen naar muziek geluisterd en gekletst. Wat is daar nou zo erg aan?’

‘Wat daar erg aan is, is dat ik je heb verboden met Jerry Brannigan om te gaan. Nog erger is dat je bier drinkt en sigaretten rookt. En dat uitgerekend in de meelfabriek, die niet voor niets is afgesloten.’

‘Ik heb niet gerookt en ook geen bier gedronken,’ zei ik opstandig.

Mijn gezicht gloeide nog van de klap, maar het besef dat mijn Dad geen begrip voor me kon opbrengen deed veel meer pijn.

‘Je kunt in het leven niet altijd doen waar je zin in hebt,’ vervolgde hij. ‘Om een samenleving te laten functioneren, moeten mensen zich aan bepaalde regels houden.’

‘Die idioot van een sheriff heeft ons behandeld als zware crimi-

nelen,' zei ik woedend. 'Ze hebben ons met getrokken pistool afgevoerd!'

'Als ik sheriff Benton goed heb begrepen, hebben jullie geprobeerd weg te lopen. Dat was de enige reden dat hij naar hardere middelen moest grijpen.'

'Zou u zich zomaar hebben laten arresteren?' vroeg ik opvliegend. Hij negeerde mijn protest.

'Sheriff Benton heeft volkomen correct gehandeld, en als hij een paar jongeren die wederrechtelijk in een afgesloten pand inbreken om daar illegaal alcohol te consumeren op die manier intimideert, is dat zijn zaak.'

Ik wist niet wat ik hoorde, de woede kneep mijn keel dicht.

'Je staat achter hem?' vroeg ik ongelovig.

'Jazeker.'

Toen verloor ik mijn zelfbeheersing.

'Je bent net zo'n klootzak als die sh...'

Verder kwam ik niet, want de tweede oorvijs van mijn leven belandde op mijn mond. Verontwaardigd snakte ik naar adem en drukte mijn hand tegen mijn opengesprongen lip.

'Ik haat je!' schreeuwde ik woedend tegen mijn vader en alleen door uit alle macht tegen mijn tranen te vechten lukte het me om tegenover hem niet ook nog in huilen uit te barsten. Dad wierp me alleen een snelle blik toe en zei niets.

'Ik wens dat je die mensen in de toekomst niet meer ontmoet,' zei hij met een stem die zo ijzig was als de zuidpool. 'Heb je me begrepen?'

Ik staarde door de stoffige voorruit naar buiten en gaf me over aan woeste wraakgedachtes en wilde vluchtplannen.

'Of je me hebt begrepen, Sheridan?'

'Ik ben niet doof.'

'Misschien lukt het me ervoor te zorgen dat er geen aangifte tegen je wordt gedaan,' zei hij. 'Maar je zult je straf niet ontlopen.'

We hadden de afrit naar de Willow Creek Farm bereikt en ik nam me heilig voor nooit meer een stom woord met mijn vader te wisse-

len. Ik wilde hem laten voelen wat hij ermee opschoot dat hij partij koos voor sheriff Benton en niet voor mij. Nooit van mij leven zou ik hem nog 'Daddy' noemen. Mijn echte vader, daar was ik heilig van overtuigd, zou solidair met me zijn geweest. Door dik en dun.

'Jij blijft op je kamer totdat je mij jouw excuses hebt aangeboden voor je gedrag,' zei hij nog, toen hij voor het huis stopte.

'Ik sterf nog liever van honger en dorst,' zei ik dramatisch, stapte uit en sloeg het portier dicht voor hij me opnieuw een klap kon geven.

Ik liep de trap naar de veranda op, toen de deur werd opengegooid. Mijn moeder wachtte me op als een engel der wrake. Natuurlijk was ze al op de hoogte.

'Dat moest er op een dag van komen,' zei ze hatelijk. 'Slecht bloed komt altijd boven. Daar kan geen opvoeding tegenop.'

Ik beet op mijn lip en wilde langs haar heen lopen, maar ze pakte me beet en trok me naar haar werkkamer naast de keuken. Ik rekende er heimelijk op dat Dad me op een of andere manier te hulp zou komen, maar dat deed hij niet. Hij liep gewoon weg over het erf en liet me alleen met mijn moeder, die dit buitenkansje natuurlijk aangreep me naar hartenlust te kunnen straffen.

'Je hebt schande over onze naam gebracht,' siste ze. 'En wat zie je eruit! Net zo smerig en verwaarloosd als dat schorem waarmee je rondhangt!'

'Laat me los,' snauwde ik haar toe. 'Je doet me pijn!'

'Je bent onbeschoft en ondankbaar!' Ze rammelde me zo hard door elkaar dat ze bijna mijn arm uit de kom trok. 'Het kan je geen moer schelen wat wij zeggen! Neem een voorbeeld aan je broers! Geen van hen is ooit door de politie gearresteerd!'

Haar ogen schoten vuur, en ik wist dat ze wachtte tot ik één enkel verkeerd woord zou zeggen, om me nog harder te kunnen straffen.

'Je gedraagt je echt als tuig van de richel! Ik schaam me ervoor dat je onze naam draagt, jij... jij... laaghartig, slecht mens! Wat mij betreft had je vader je gerust in de gevangenis kunnen laten overnachten.'

Daar zou ik nu ook veel liever zitten, dacht ik, maar paste wel op het hardop te zeggen. Mijn moeder bracht zichzelf al tierend tot steeds grotere razernij en ze gebruikte voor mij, mijn vrienden en hun familie uitdrukkingen waarvoor ze mijn mond meteen zou hebben schoongemaakt met huishoudzeep. Haar lang opgekropte woede ontladde zich over mij als een tornado, en ik kroop in mijn schulp en liet haar tekeer gaan.

‘En nu opgehoepeld, ga je wassen!’ Ze was helemaal buiten adem toen haar voorraad bijvoeglijke naamwoorden uitgeput was. ‘Na het avondeten zullen je vader en ik je mededelen wat voor straf je krijgt! Heb je dat begrepen?’

In elk geval had ik begrepen dat ik op dat moment niet in de positie was een koppig antwoord te geven, en ik knikte zwijgend.

Ze gaf me nog een harde duw en ik vloog met mijn schouder pijnlijk tegen de deurpost.

In mijn kamer gooide ik me op bed en begroef mijn gezicht in het kussen. Wat haatte ik ze, mijn ouders en het hele gezin! Als ik het voor het kiezen had gehad, zou ik ze nooit ofte nimmer hebben uitgezocht! Ik was er nog steeds verontwaardigd over hoe sheriff Benton ons had behandeld, maar langzamerhand besepte ik wat ik had gedaan. Waarschijnlijk was het heel wat verstandiger geweest om me zonder tegenstribbelen te laten aanhouden. Een paar berouwvolle tranen bij de sheriff zouden ook niet slecht zijn geweest, maar dat had ik gewoon niet op kunnen brengen.

Mijn maag rammelde. Ik stond op en ging naar de badkamer die aan de andere kant van de gang lag. Ik was het enige meisje van het gezin en had mijn eigen badkamer; mijn broers deelden twee andere badkamers. In het huis was meer dan genoeg plaats voor zo’n groot gezin als het onze. Het was niet zo’n simpele, gezichtsloze boerderijwoning die typerend was voor het Midwesten, maar een gigantisch, curieus bouwsel in Queen Anne-stijl dat een excentrieke voorouder van mijn vader begin twintigste eeuw had laten neerzetten. De rode baksteen waaruit het was opgetrokken, was speciaal van de

Oostkust naar Nebraska getransporteerd. Met zijn erkers en torentjes, schoorstenen en hoge en lage puntdaken was het een bijzonder apart pand. De bezoekers vergaapten zich graag aan de veranda's en balkons op de bovenste verdieping, de Britse onderverdeelde ramen en het overdadige houtsnijwerk op de gevel. Martha was vaak aan het foeteren omdat het zo groot, onpraktisch en moeilijk schoon te houden was, maar al was ze het zelden met mijn moeder eens, toch hield ze even hartstochtelijk van het huis als zij.

Ik waste mijn gezicht en handen en deed mijn lange haar in twee stevige vlechten, omdat ik hoopte dat een fatsoenlijke haardracht mijn moeder mild zou stemmen. Mijn gesprongen lip deed zeer, alle botten in mijn lichaam deden pijn, maar het was me tenminste gelukt niet te huilen. De genoegdoening dat ik met betraande ogen aan tafel zou verschijnen, gunde ik mijn moeder niet.

De verleidelijke geur van gebraden vlees en aardappelen kwam in mijn neus, ik hoorde beneden de stemmen en de voetstappen van mijn broers. Voor mijn moeder Ezra kon sturen om me te halen, trok ik een schone pullover en spijkerbroek aan en liep de trap af. Martha en mijn broers hadden vast allang van mijn misdaad gehoord, en waarschijnlijk was elke sterveling op de Willow Creek Farm en in Fairfield er verontwaardigd over, maar dat kon me geen zier schelen. Ik glipte de eetkamer in en ging op mijn plaats zitten tussen Hiram en Ezra. Mijn moeder zei met gebogen hoofd zo devoot het tafelgebed dat het leek of er in haar leven nooit een boosaardige vloek over haar lippen was gekomen.

Zoals gewoonlijk werd er bijna geen woord gezegd. De borden en het bestek rammelden, de schalen met aardappels, vlees en bloemkool gingen rond. Hoewel mijn maag als een bezetene knorde, kreeg ik nauwelijks twee aardappelen en een half plakje gebraden varkensvlees naar binnen.

Mijn broer Joseph knipoogde naar me. Ook Hiram leek de hele zaak nogal komisch te vinden.

'En hoe is het nou in de gevangenis?' informeerde hij grijnzend. 'Kreeg je tenminste nog water en brood?'

Joseph proestte het uit.

‘Ik verbied jullie daarover te lachen!’ snauwde mijn moeder hen toe.

‘Waarom? Ik vind het idioot dat de sheriff een paar kinderen arresteert en in de cel gooit,’ zei Hiram. ‘Heeft hij niets beters te doen?’

‘Precies,’ viel Joseph hem bij. Het is toch belachelijk om daar zo’n heisa over te maken. Alleen omdat...’

‘Hou je erbuiten, jullie allebei,’ zei Dad scherp. ‘Ik wil er geen woord meer over horen aan deze tafel.’

Mijn broers vielen stil, maar Esra kon het niet laten denigrerende opmerkingen over mijn vrienden te maken, totdat Dad ook hem de mond snoerde. Er hing een gespannen sfeer; mijn broers verdwenen zodra ze hun bord leeg hadden, en voor ik er erg in had bleef ik alleen met mijn vader en moeder achter aan tafel.

‘Je vader en ik zijn het erover eens dat je straf hebt verdiend,’ begon mijn moeder. Haar stem trilde – of het uit oprechte verontwaardiging of al net zo oprechte voldoening was, kon ik niet uitmaken. ‘Je hebt ons vertrouwen beschaamd en ons gezin ten overstaan van de hele stad onsterfelijk belachelijk gemaakt.’

Voor ze haar donderpreek kon afsteken, keek mijn vader op zijn horloge en stond op.

‘Ik moet ervandoor,’ zei hij en liep de eetkamer uit zonder mij nog een blik waardig te keuren. Ik stond er versteld van dat hij me zo smadelijk in de steek liet.

‘Per direct onderneem je geen uitstapjes meer en heb je huisarrest,’ vervolgde mijn moeder onverstoorbaar. ‘Tot dusver hebben we gezegd dat wij niet willen dat je je met dat... dat schorem afgeeft. Maar nu verbieden we het. Heb je dat begrepen?’

Ik knikte zwijgend.

‘En om je te leren onze verboden eindelijk te respecteren, lees je elke dag na het avondeten een uur voor uit de Bijbel en daarna vraag je een halfuur God om vergiffenis voor je schandelijke gedrag. Tot je beseft wat je ons gezin hebt aangedaan en je je hebt verontschuldigd omdat het je oprecht spijt, begrepen?’